

Nr 240

Av herr **Bengtsson** i Landskrona m. fl., om *obligatorisk sjukpenningförsäkring för elever vid inbyggda verkstadsskolor.*

(Lika lydande med motion nr 272 i Första kammaren)

Elever vid s.k. inbyggda verkstadsskolor har enligt tidigare gällande bestämmelser och meddelade beslut från riks försäkringsanstalten varit sjukpenningförsäkrade och inplacerade i den sjukpenningklass som svarat mot den lön vederbörande elev uppburit. Genom utslag av kungl. försäkringsrådet den 21 september 1960 har riks försäkringsanstaltens tidigare beslut upphävts, vilket innebär att elev vid inbyggd verkstadsskola numera icke blir sjukförsäkrad för den inkomst han eller hon uppbär som elev vid dylik skola. Detta förhållande är inte tillfredsställande då man betänker, att elever vid dessa inbyggda verkstadsskolor oftast erhåller lön enligt för respektive yrkesområde gällande lärlingsavtal, varvid timförtjänster i slutet av en exempelvis treårig utbildning ofta uppgår till omkring 5 kr. Eleverna deltar ofta i lagarbete som utföres på ackord tillsammans med äldre yrkeskunnig arbetskraft som icke sorterar under verkstadsskolan. Kungl. försäkringsrådets beslut innebär i här nämnda fall att vissa delar av en ackordssumma som utbetalas bygger rätt till sjukförsäkring, medan andra inte gör detta, beroende på att vederbörande är anställd vid företagets inbyggda verkstadsskola. Eleverna vid dessa skolor meddelas oftast all undervisning, således även den teoretiska, ute på den arbetsplats där den praktiska undervisningen meddelas. Förhållandet blir än mer komplicerat och otillfredsställande då man betänker att elever vid olika verkstäder inom samma yrkesområde och samma ort får olika behandling med avseende på sjukförsäkringen, beroende på att det ena företagets lärlingskola betraktas som inbyggd medan den andra är fristående. Oavsett om respektive skola räknas som inbyggd eller fristående utgår vissa statliga bidrag om vissa normer uppfylls, dock med något varierande belopp. Enligt det ovan nämnda beslutet kommer alltså den elev som är anställd vid en under kommunal yrkesskola hörande s.k. inbyggd verkstadsskola icke i denna sin egenskap att betraktas som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst enligt lagen om allmän sjukförsäkring. Detta medför i sin tur att den inkomst, som elev i denna sin egenskap uppbär, kommer att betraktas varken som inkomst av tjänst eller av annat förvärvsarbete. Hur detta i andra avseenden kan komma att påverka nu vanligen utgående andra lagstadgade förmåner skall icke här beröras men kan komma att ytterligare komplicera

dessa elevers förhållanden. Inom bl.a. den mekaniska verkstadsindustrien och varvsindustrien arbetar dessa lärlingar ofta under ganska riskfyllda förhållanden vid komplicerade arbetsmaskiner eller ute på fartyg, ofta på betydande höjder. Om eleven härvid skulle råka ut för olycksfall i arbetet utgår ingen dagsersättning från sjukkassan förrän efter den s.k. samordningstiden på 90 dagar. Vad som i dag från sjukförsäkringens sida kan erbjudas dessa elever är en frivillig studieförsäkring som ger ett sjukpenningbelopp på 3, 4, 5 eller 6 kronor per dag men med en karenstid av 18 dagar. Ersättning utgår alltså först från 19:de dagen. Detta kan inte betraktas som tillfredsställande med hänsyn till det inkomstbortfall som inträffar vid sjukdoms- eller olycksfall. Det rör sig icke heller sällan om elever som har försörjningsplikt gentemot föräldrar eller som i vissa fall har försörjningsplikt mot hustru och barn.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära sådan ändring i på området gällande lagtext att elever vid inbyggda verkstadsskolor blir obligatoriskt sjukpenningförsäkrade för den inkomst de som elever vid dylik skola uppbär.

Stockholm den 16 januari 1961

Hugo Bengtsson
i Landskrona

Harald Almgren

Einar Henningsson

Eric Svenning

Mary Holmqvist